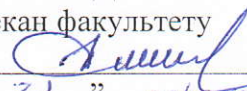

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та менеджменту
Кафедра туризму

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

“ 31 ” серпня 2020 року

Опалов О. А.

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ТУРИЗМОЗНАВСТВО»

галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
спеціальність	242 «Туризм»
освітній ступінь	перший (бакалаврський)
освітня програма	«Туризм»
вид дисципліни	обов'язкова
мова навчання	українська

Пролонговано: на 2021/2022 н. р., протокол засідання кафедри №__ від “__” ____ 2021 р.
____ “ ” ____ 2021 р.

підпис ПІБ

на 2022/2023 н. р., протокол засідання кафедри №__ від “__” ____ 2022 р.
____ “ ” ____ 2022 р.

підпис ПІБ

на 2023/2024 н. р., протокол засідання кафедри №__ від “__” ____ 2023 р.
____ “ ” ____ 2023 р.

підпис ПІБ

Розробники: Чернишова Т. М., к. б. н., доцент кафедри туризму,

УХВАЛЕНО

Завідувач кафедри туризму

І. К. Нестерчук
протокол № 1 від "28" серпня 2020 р.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми "Туризм"

І. К. Нестерчук
"28" серпня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Навчально-методичною комісією

факультету економіки та менеджменту

протокол № 1 від "31" 08 2020 р.

П.П. Прокопчук голова НМК Прокопчук О.А.

1. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Туризмознавство» є сформувати у студентів основи розуміння туристичного процесу, багатогранність його проявів, формування знань зі специфіки функціонування суб'єктів туристичної діяльності та особливостей роботи менеджера туристичного підприємства.

Цілі дисципліни студент повинен визначати основні поняття і терміни в туристичній діяльності; описувати види і форми туризму; називати основні напрями туристичного обслуговування; пояснювати функції туризму в державі; ілюструвати картографічний матеріал при вивченні туризму в регіонах, країнах і світі; застосовувати нормативно-правову базу розвитку туризму в Україні; аналізувати показники та фактори розвитку туризму в державі та світі; характеризувати особливості розвитку туризму в регіонах, країнах і світі; узагальнювати основні характеристики щодо розвитку туризму.

2. Обсяг навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Кількість кредитів – 8,0	Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»	обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність 242 «Туризм»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	1-й
Індивідуальне завдання не передбачене		Семестр	
Загальна кількість годин – 240		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійна робота студента – 8	Освітній ступінь: бакалавр	40 год.	4 год.
		Практичні	
		60 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		140 год.	230 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	
	екзамен		

3. Передумови для вивчення дисципліни

Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

студент повинен **знати**:

основні поняття географії, математики, права.

студент повинен **вміти**:

працювати з науковою-методичною літературою;

використовувати основні прийоми роботи на персональному комп'ютері;

працювати з програмами Microsoft Word та Microsoft Excel;

виконувати пошук даних у мережі Інтернет.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Шифр	Результат навчання
РН 02	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.
РН 03	Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

5. Співвідношення результатів навчання дисципліни із компетентностями

Компетентності	Програмні результати навчання	
	РН02	РН03
ЗК02	+	
СК01	+	+
СК06	+	

ЗК 02 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 01 Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

СК 06 Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид заняття	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць, год.	Максимальна кількість балів
Лекції	0,12	40	4,5
Практичні заняття	0,35	60	21
Самостійна робота	0,115	100	11,5
Модульна контрольна робота*	12	2	24
Індивідуальні завдання	-	-	-
Разом:		-	60

*На модульні контрольні роботи передбачити кількість балів, яка складає не менше 20% від максимальної кількості балів, які студент може отримати під час поточного контролю за накопичувальною системою (60 балів).

Максимальна кількість балів становить 60. Мінімальна кількість балів, набраних студентом, складає 60% від максимальної кількості балів, отриманих під час вивчення дисципліни – 36 балів.

Порогові рівні оцінок за результатами навчання

Шифр результату навчання	Вид заняття	Мінімальна кількість балів (репродуктивний рівень)**	Максимальна кількість балів (творчий рівень)
		36	60
PH02	Лк1-4, 5-8, 12, 14, 15; Пр1-2,3-4, 8-10, 11-12, 15-17, 18-19, 22-21,24-26, 29, 30 СР (ЗМ1, ЗМ2, ЗМ3, ЗМ4)	12	20
PH03	Лк2-3,8, 9-10, 11, 13; Пр5-7, 13-14; 23, 27-28, СР (ЗМ1, ЗМ2,ЗМ3,ЗМ4)	8	16
PH02, PH03	МКР	16	24
Разом:		36	60

**Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається тим, що студент має певні знання, передбачені в робочій програмі навчальної дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/ розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних/ контрольних/ індивідуальних завдань, значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.

Максимальна кількість балів становить 60. Мінімальна кількість балів, набраних студентом, складає 60 % від максимальної кількості балів, отриманих під час вивчення дисципліни – 36 балів.

7. Засоби діагностики результатів навчання та форми поточного й підсумкового контролю

Підсумковий контроль результатів навчання та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену. Екзаменаційні завдання охоплюють програму навчальної дисципліни. Завданням екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності використання для вирішення практичних задач тощо. Екзаменаційні завдання мають теоретичне та практичне спрямування та передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці й дозволяють діагностувати рівень підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Студент не може бути допущений до складання екзамену, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 36 балів. Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової перевірки успішності, дорівнює 60.

Мінімально можлива кількість балів, отриманих студентом у випадку складання екзамену, дорівнює 24. Максимальна можлива кількість балів, отриманих на екзамені – 40.

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за відповіді на екзаменаційні питання, що округлені до цілого числа.

Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як сума балів, отриманих під час екзамену та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

8. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1 ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТУРИЗМУ

Змістовий модуль 1. Туризм як суспільне явище

T1 Історія виникнення та розвитку туризму

T2 Класифікації в туризмі

T3 Індустрія туризму та її структура

Змістовий модуль 2. Ринок туристичних послуг

T 4 Організація ринку туристичних послуг

T5 Туристичний продукт та його складові у сфері туризму

T6 Міжнародні, регіональні та національні показники розвитку сфери туризму

T7 Організація транспортного обслуговування в туризмі

МОДУЛЬ 2 НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА В ТУРИЗМІ

Змістовий модуль 3. Формування туристичної політики в Україні та у світі

T8 Механізм державного регулювання туризму

T9 Формування вітчизняної туристичної політики

Змістовий модуль 4. Міжнародна співпраця в галузі туризму

T10 Міжнародна нормативно-правова база туристської діяльності. Міжнародні туристські організації

T11 Порядок ліцензування туристичної діяльності та сертифікації туристичних послуг

9. Теми лекцій

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1 ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТУРИЗМУ				
Змістовий модуль 1. Туризм як суспільне явище				
1	T1	Історія виникнення та розвитку туризму	2	
2	T2	Класифікації в туризмі	4	1
3	T3	Індустрія туризму та її структура	4	1
Змістовий модуль 2. Ринок туристичних послуг				
4	T4	Організація ринку туристичних послуг	4	1
5	T5	Туристичний продукт та його складові у сфері туризму	4	1
6	T6	Міжнародні, регіональні та національні показники розвитку сфери туризму	4	
7	T7	Організація транспортного обслуговування в туризмі	4	
МОДУЛЬ 2 НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА В ТУРИЗМІ				
Змістовий модуль 3. Формування туристичної політики в Україні та у світі				
8	T8	Механізм державного регулювання туризму	4	
9	T9	Формування вітчизняної туристичної політики	2	
Змістовий модуль 4. Міжнародна співпраця в галузі туризму				
10	T10	Міжнародна нормативно-правова база туристської діяльності. Міжнародні туристські організації	4	
11	T11	Порядок ліцензування туристичної діяльності та сертифікації туристичних послуг	4	
Разом:			40	4

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1 ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТУРИЗМУ			
Змістовий модуль 1. Туризм як суспільне явище			
1	Історія виникнення туризму	4	
2	Основні поняття та визначення в туризмі	4	
3	Класифікація в туризмі	6	2
Змістовий модуль 2. Ринок туристичних послуг			
4	Ринок туристичних послуг	6	
5	Особливості статистики в туризмознавстві	4	
6	Особливості екскурсійної діяльності.	4	
7	Тур як специфічний продукт туристичного ринку.	6	2
8	Складання програми обслуговування туристів під час подорожі	4	
9	Розрахунок вартості туру	6	
10	Організація транспортного обслуговування в туризмі	2	
Разом за модуль 1:		46	4

МОДУЛЬ 2 НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА В ТУРИЗМІ			
<i>Змістовий модуль 3. Формування туристичної політики в Україні та у світі</i>			
11	Особливості механізму державного регулювання туризму України та нормативно-законодавча база.	6	2
12	Формування вітчизняної туристичної політики	4	
<i>Змістовий модуль 4. Міжнародна співпраця в галузі туризму</i>			
13	Міжнародна нормативно-правова база туристської діяльності. Міжнародні туристські організації	2	
14	Порядок ліцензування туристської діяльності та сертифікації туристських послуг	2	
Разом за модуль 2:		14	2
Разом:		60	6

11. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1 ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТУРИЗМУ			
Змістовий модуль 1. Туризм як суспільне явище			
1	Процеси глобалізації та регіоналізації в світовому туризмі.	5	10
2	Світова спадщина ЮНЕСКО. Список об'єктів світової спадщини ЮНЕСКО в Україні.	6	10
3	Всесвітня туристична організація: історія створення та сучасний стан діяльності.	6	10
4	Законодавче та правове регулювання туристичної діяльності в різних країнах світу.	6	10
5	Види формальностей в міжнародному туризмі.	6	10
6	Основні етапи розвитку туризму в світі (початковий, становлення туризму як галузі, формування індустрії туризму, монополізація туристичної індустрії).	6	10
7	Особливості формування індустрії туризму в країнах світу.	6	15
8	Туристичні центри світового значення.	6	10
Змістовий модуль 2. Ринок туристичних послуг			
9	Туроператори і турагенти на світовому ринку туристичних послуг.	5	7
10	Конституція України про право на відпочинок.	4	11
11	Гаазька декларація з туризму про право на відпочинок.	4	7
Всього за модуль 1:		60	110
МОДУЛЬ 2 НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА В ТУРИЗМІ			
Змістовий модуль 3. Формування туристичної політики в Україні та у світі			
12	Туристичне посередництво.	4	6
13	Туристичний консорціум та корпорація.	4	6
14	Попит на міжнародному туристичному ринку.	4	6
15	Статистика туризму: методологія розрахунків та показники розвитку міжнародного туризму.	4	6
Змістовий модуль 4. Міжнародна співпраця в галузі туризму.			
16	Мультиплікаційний ефект туризму.	4	6
17	Сталий розвиток туризму та дестинацій.	4	6
18	Рекомендації ВТО по метрологічній структурі туризму.	4	6

19	Геопросторова модель туризму.	4	11
20	Міжнародна система послуг.	6	6
21	Національна музейна політика.	6	6
22	Законодавство України про музеї та музейну справу.	6	15
23	Порядок створення музеїв.	6	5
24	Статут музею.	4	5
25	Державна реєстрація музеїв.	4	5
26	Ліквідація та реорганізація музеїв.	4	10
27	Фінансування музеїв.	4	10
28	Формування музейного фонду України.	4	5
29	Страховання пам'яток музейного фонду України.	4	10
Всього за модуль 2:		80	130
Всього:		140	230

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Лекційні заняття проводяться в аудиторіях, обладнаних мультимедійними засобами, і передбачають використання презентацій. Практичні роботи проводяться у аудиторіях факультету економіки та менеджменту, з використанням наочного роздаткового матеріалу та мультимедійного забезпечення.

13. Рекомендовані джерела інформації

а) законодавство.

1. Закон України «Про туризм»
2. Закон України «Про порядок виїзду з України і в Україну громадян України»
3. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»

б) основна.

1. Агафонова Л.Г. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: Ціноутворення, конкуренція, державне регулювання: навчальний посібник / Л.Г.Агафонова, О.Є. Агафонова.- К.: Знання України, 2006.-352с.
2. Любіцева О.О. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник / О.О. Любіцева, В.К. Бабарицька. –К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. 335 с.
3. Мальська М. П. Світовий досвід розвитку туризму [Текст] : підручник / М.П. Мальська, Н. М. Паньків, А. Б. Ховалко ; Львів. нац. ун-т імені Івана Франка. –Київ : Центр учбової літератури, 2017. 244с.
4. Косар Н. Дослідження розвитку туризму в умовах кризи / Н. Косар, Н. Кузьо // Актуальні проблеми економіки. 2016. - №2 (176), С. 115-125.
5. Редько В.Є. Посібник до самостійного вивчення дисципліни «Основи туризмознавства». – Дніпропетровськ: Біла К.О., 2014. 63с.
6. Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму [Текст] : монографія / керівники проекту: В. С. Пазенок, В. К. Федорченко. –Київ : Академія, 2013. 368с.
7. Туристичне краєзнавство І. К. Нестерчук, Г. Л. Махорін, С. В. Тищенко,Т. М. Чернишова. Навчальний посібник.-Житомир: Вид. ПП «Рута», 2019. 188с.
8. Чернишова Т. М. Особливості розвитку агротуристичного продукту Житомирського регіону (на прикладі агросадиби «Поліська хата») / Географія та туризм: Наук. зб. наук. КНУ ім. Тараса Шевченка. – К., 2019.– Вип. 51. – С. 45 – 51.
9. Чернишова Т. М. Аналіз туристичних потоків на території Житомирської області // Туризм: міжнародний досвід та національні пріоритети: матеріали І Всеукр. наук.-практ. конф., 26 травня 2017р. – Житомир: Вид-во ФОП Євенок О. О., 2017. – С. 151-155.

в) додаткова

1. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності : підручник. / Т.Г. Сокол – К.: Грамота,

2006. – 263с. 22. Боголюбов В.С. Экономика туризма. / В.С. Боголюбов, В.П. Орловская – М.: Академия, 2005. 192 с.

2. Сокол Т.Г. Основи туризмознавства: навчальний посібник / Т.Г. Сокол. К.: ЗАТ "Слов'янський дім", 2006. - 76с.

3: Пересічний О.В. Готельно-ресторанний бізнес, стан та перспективи розвитку. / О. В. Пересічний, К.: Знання. 2007. 430 с.

4. Писаревський І.М. Матеріально-технічна база готелів: підручник / І.М. Писаревський, А. А. Рябев. Х.: ХНАМГ, 2009. 276с.

5. Писаревський І.М. Планування організації туристських маршрутів: Підручник/ І.М. Писаревський, М.В. Тонкошкур; Харк. нац. акад. міськ госп –ва, Х.: ХНАМГ, 2011., 304с.

г) Інформаційні ресурси

1. World Tourism Organization UNWTO [Електронний ресурс] –Режим доступу: <http://www2.unwto.org/>

2. Бібліотечно-інформаційний ресурс (книжковий фонд, періодика, фонди на електронних носіях тощо) бібліотеки ЖНАЕУ. Інституційний репозитарій ЖНАЕУ.– Режим доступу: <http://lib.znau.edu.ua/jirbis2/>

3. Туристичний бренд України [Електронний ресурс] –Режим доступу: https://web.archive.org/web/20141020124854/http://www.visitukraine.gov.ua/tourist_brand

4. Подорож Україною [Електронний ресурс] –Режим доступу: <http://podorozh.info/index.php11>.Український туристический портал Tours.ua [Електронний ресурс] –Режим доступу: <http://tours.ua/>